

Informaatiotutkimuksen ja interaktiivisen median laitoksen toimintasuunnitelma 2009 – 2012

Uuden yksikön kehittämistarpeet ja strategiset päälinjaukset

Hypermedialaboratorio yhdistyy informaatiotutkimuksen laitokseen yksikköjen valmisteleman suunnitelman mukaan vuoden 2009 alusta. Yhdistymiseen liittyy useita opetuksen ja tutkimuksen kehittämistavoitteita sekä pyrkimys resurssien tehokkaampaan käyttöön. Toimintasuunnitelma konkretisoi yksiköiden fuusioitumiseen liittyvät käytännön toimenpiteet sekä niihin liittyvät määrärahatarpeet. Suunnitelmalle antavat taustaa yliopiston ja yksikköjen strategioissa määritellyt kehittämistavoitteet, yksikköjen yhdistämissuunnitelman strategiset tavoitteet ja fuusion valmistelun yhteydessä tehdyt selvitykset sekä yksikköjen itsearviointiraportti.

Opetus

Keskeisin opetukseen liittyvä muutos on hypermedian opintojen kehittäminen informaatiotutkimuksen oppiaineen puitteissa, joka mahdollistaa hypermediaan painottuvat kandidaatti-, maisteri- ja tohtoritutkinnot. Toinen suuntaa antava kehityslinja on opetuksen painopisteen siirtäminen maisteri- ja jatko-opintoihin. Tämä näkyy maisteriopintojen erillisvalintakiintiön kasvattamisena kesävalinnan kustannuksella sekä jatko-opiskelijoiden määrän kasvuna. Huolimatta kandidaatintutkinnon opiskelijakiintiön supistuksista tulostavoitteita voidaan hiukan nostaa vuosille 2010-2012.

Perustutkintokoulutus

Informaatiotutkimuksen laitoksen vakiintuneet opetusvastuut säilyvät, mutta yhteistyö hypermedian kanssa mahdollistaa koulutuksen sisällöllistä suuntaamista uusia informaatio- ja mediaympäristöjä painottavaksi. Hypermedian maisterikoulutus on jo käynnistetty suuntautumisvaihtoehtona informaatiotutkimuksen syventävissä opinnoissa syksystä 2008 alkaen.

Nykyisen opetussuunnitelman (vv. 2008-2010) puitteissa hypermedian perus- ja aineopinnot pysyvät erillisenä kokonaisuutena. Kandidaattiopetuksessa pyritään hypermedian ja informaatiotutkimuksen yhteisiin perusopintoihin seuraavassa opetussuunnitelmassa (vv. 2010-2012), jonka valmistelu aloitetaan syksyllä 2009. Aine- ja syventävissä opinnoissa tarjotaan jatkossakin erikoistumismahdollisuuksia informaatiotutkimukseen ja hypermediaan mutta opetussuunnitelmatyön keskeisenä tavoitteena on myös löytää oppiaineita integroivat elementit. Opetussuunnitelmatyön yhteydessä selvitetään, voidaanko osa aineopintojen erikoiskursseista siirtää syventäviin opintoihin.

Vuoden 2009 kesävalinnan sisäänottokiintiö yhdistettyyn kandidaatti- ja maisteritutkintoon on päätetty pienentää 32 opiskelijaan ja erillisvalintakiintiötä maisteriopintoihin kasvattaa vastaavasti. Maisteriopiskelijoiden rekrytointiin kuuluvat Jyväskylän yliopiston kanssa toteutettavan arkistohallinnan maisteriohjelma (7-8 opiskelijaa/vuosi) ja hypermedian suuntautumisvaihtoehto (noin 12 opiskelijaa/vuosi). Hakupaine AMK- ja muiden kandidaattitutkinnon suorittaneiden erillisvalintakiintiöön on myös kasvanut ja kiintiötä on jo suurennettu.

Tutkintotavoitteen odotetaan täyttyvän aiempaa paremmin. Tavoite vuosille 2010-2012 on 30 maisteria/vuosi.

Voimavaratarpeet

Perustutkintokoulutuksen lisärahoitustarpeet pyritään hoitamaan sisäisin siirtein hallinnosta vapautuvilla resursseilla (eläköityminen) sekä täydentävällä rahoituksella. Siirtymävaiheessa vuonna 2009 tarvitaan vielä hypermedian suuntautumisvaihtoehdon kehittämiseen strategista rahoitusta noin 20.000 euroa.

Jatkokoulutus

Jatko-opiskelijoiden määrä on kasvamassa muun muassa hypermedian jatko-opintokanavan aukeamisen ansiosta. Jatkokoulutuksen laajentuminen mahdollistaa tutkintotavoitteiden saavuttamisen, jopa niiden nostamisen. Tämä edellyttää kuitenkin että jatko-opiskelijoiden ohjauksen ja tutkimusryhmien toiminnan tehostamista. Ohjaajapoolin kasvaessa sovitaan yhtenäisistä opintojen suunnittelun, ohjauksen ja laadunvarmistuksen käytännöistä. Tutkijoiden kehityskeskusteluissa ja tutkimushankkeiden valmistelussa korostetaan jatko-opintoja tukevia ratkaisuja.

Rahoituksen saaminen uusiin tutkimushankkeisiin on äärimmäisen tärkeää sillä muun muassa akatemiaprofessori, siihen liittyvä tutkimusrahoitus ja eräät tutkimusprojektit ovat katkolla vuonna 2009. Memornet-tutkijakoulun, MOTIVE-tutkimusohjelman ja eräiden muiden hankkeiden hakemuksista saadaan päätökset syksyllä 2008. Vireillä olevien hakemusten menestyksestä riippumatta jatko-opiskelijoiden rahoituksen hankintaa joudutaan tehostamaan.

Alustava tulostavoite vuosille 2010-2012 on 4 tohtoria/vuosi.

Voimavaratarpeet

Jatko-opintojen ohjauksen lisäpanostukset hoidetaan pääasiassa sisäisin järjestelyin ja täydentävällä rahoituksella.

Tutkimus

Informaatiotutkimuksen osaamisella ja toimintarakenteilla voidaan tukea hypermedian perustutkimuksen ja jatkokoulutuksen kehittämistä. Hypermedialaboratoriolla on vahvaa osaamista interaktiivisesta mediasta ja ulkoisesti rahoitetusta projektitoiminnasta sekä kehittynyt sidosryhmäverkosto. Hypermedia voi tukea informaatiotutkimuksen vahvistamista interaktiivisen median ympäristöissä ja antaa malleja sidosryhmätoimintaan ja rahoituksen hankintaan.

Informaatiotutkimuksessa tiedonhaun ja tiedonhankinnan tutkimusryhmät ja hypermediassa pelitutkimuksen ryhmä ovat alueillaan saavuttaneet melko vahvan ja vakiintuneen aseman. Niillä on hyvät kehittymisen edellytykset fuusiosta riippumatta. Fuusio lisää mahdollisuuksia vahvistaa alojen rajapintaan sijoitettavaa tutkimusta ja luoda aiempaa vahvempia tutkimusryhmiä. Rajapintaan on syntymässä yhteistyötä mm. sosiaalisen median, oppimisen informaatiokäytäntöjen ja organisaatioiden tietämyksenhallinnan tutkimuksessa.

Keskeisin tutkimuksen organisointiin liittyvä muutos on laitoksen osana toimivan tutkimuskeskuksen perustaminen. Sen keskeisinä tavoitteina on

1. rakentaa tutkimuskeskuksen brandiä markkinoimalla tutkimuspalveluja, huolehtimalla sidosryhmäyhteyksistä ja tiedottamalla tutkimuksesta
2. avustaa tutkimusryhmiä ja tutkijoita ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa
3. kohdistaa rahoitusta uusien tutkimusavausten valmisteluun

4. kehittää ja systematisoida laitoksen tutkimuksen toiminnallisia ja taloudellishallinnollisia käytäntöjä
5. vähentää professorien, projektipäälliköiden ja varttuneiden tutkijoiden projekti- ja hallintobyrokratiaa

Vuoden 2009 aikana tutkimuskeskus ideoi ja suunnittelee yhteistyössä tutkimusryhmien kanssa em. tavoitteita palvelevat toimintamallit ja alkaa toteuttaa niitä. Laitoksen tutkimusstrategia päivitetään ja sovitaan tutkimusryhmien kokoamisesta vahvemmiksi kokonaisuuksiksi. Uusien tutkimushankkeiden valmisteluun luodaan selkeä prosessimalli, joka systematisoi hankkeiden valmistelun ja avaa tutkijoille näkyväksi valmisteluprosessit. Tärkeää on saattaa tutkimuskeskus keskeisten yhteistyökumppaneiden tietoisuuteen (akatemia, ministeriöt, Tekes, ym. sekä kansalliset ja kansainväliset akateemiset yhteistyötahot ja muut yhteistyötahot.

Erityinen huomio kohdennetaan allianssihankeiden valmisteluun. Laitos on edustettuna sekä pelitutkimuksen- että tulevaisuuden oppiminen tutkimuskeskittymän kärkihankkeissa.

Voimavaratarpeet

Fuusioon liittyvänä ratkaisuna kiinnitetään johtajan virka muutettuna tutkimusjohtajaksi sekä yksi osastosihteeri tutkimuskeskukseen. Tutkimuskeskuksen käynnistysvaiheeseen (tutkimusstrategian luominen, tiedottaminen ja markkinointi) sekä yksikköjen synergiaa hyödyntävä hankevalmistelu vaatii strategista rahoitusta noin 60.000 euroa.

Hallinto ja tukipalvelut

Hallinnossa ja tietotekniikan tuessa on tavoitteena tehokkaat ja laadukkaat palvelut. Ennakolta hallinnossa tehtyjen kahden määräaikaisen viran vähennyksen lisäksi pyritään eläköitymisen kautta vapautuva puoli henkilötyövuotta siirtämään opetuksen ja tutkimuksen resursseihin. Tehtävien olennainen uudelleenjärjestely ei ole mahdollista ennen kuin yksikkö on päässyt kokonaisuudessaan samoihin tiloihin.

Työhyvinvointiselvitys on tarpeen teettää fuusioprosessin toteutumisen seuraamiseksi. Tähän odotetaan panostusta keskushallinnon määrärahoista.

Laitoksen tilat

Fuusiohyötyjen edellyttää koko laitoksen pääsemistä yhteisiin tiloihin. Sopiva siirtymävaihe olisi kesä 2009.

Voimavaratarpeet

Mahdollisesta yksikköjen yhteisten tilojen muutostöistä ja varustamisesta aiheutuvat kulut oletetaan rahoitettavan erikseen yliopiston yhteisistä varoista.

Käsittely

Informaatiotutkimuksen laitos:

- henkilöstökokous 10.9.2008, johtoryhmä 12.9.2008, laitosneuvosto 23.9.2008

Hypermedialaboratorio

- henkilöstökokous 10.9.2008, johtokunta 11.9.2008 ja 23.9.2008